

Säkerhet vid musikarrangemang

UNGDOMS-
DELEGATIONEN

SUSANNE KARLSSONPRESSENS BILD

Att gå på en konsert, vara på en festival eller dansa på ett diskotek är roliga och positiva händelser i en människas vardag.

Under de senaste åren har vi alltför ofta mottagit nyheter om människor som kommit till skada under konserter, spelningar eller andra typer av musikarrangemang. Detta är inte en ny företeelse, men det är först nu problemet har lyfts upp till ytan.

Inom ramen för Ungdomsdelegationens verksamhet tillsattes hösten 2000 en arbetsgrupp med uppgiften att arbeta med frågan om säkerhet vid musikarrangemang. Myndig-

TOMAS ONEBORGSCANPIX

heten Ungdomsdelegationen sorterar under Justitiedepartementet och ungdomsminister Britta Lejon är dess ordförande.

Arbetsgruppen har konstaterat att det saknas samlad information om säkerhetsfrågor vid musikarrangemang och att det är viktigt att nå ut med information före sommaren 2001. Det senare beroende på att sommaren är den årstid då flertalet arrangemang äger rum. Vidare är gruppen enig om att det ofta brister i kommunikationen mellan myndigheter och arrangörer. Om dessa i ett tidigt skede påbörjar en dialog, dels för att klara ut frågeställningar kring tillstånd och säkerhetsbestämmelser, dels för att bedöma risker och upprätta en personlig kontakt, minskar riskerna för missförstånd och andra problem.

Gruppen har beslutat att ta fram ett överskådligt informationsmaterial som riktar sig till myndigheter och arrangörer. Informationsmaterialet kan fungera som en checklista och tankeställare för arrangörer. Det kan också användas som ett underlag, i dialogen mellan arrangörer och myndigheter, vid ansökan och

hanteringen av tillstånd.

Under arbetets gång har gruppen träffats vid sju tillfällen. Vidare genomfördes ett studiebesök på Globen i samband med en stor konsert. Vid två av gruppens möten har personer utifrån deltagit, dels Mick Upton (engelsk forskare inom crowd management och risk assessment), dels Lennart Petersson (Polis-kommissarie vid Rikspolisstyrelsen).

JONAS BERGGREN/MIRA

Följande personer har ingått i arbetsgruppen:

Patrik Axelsson, ordförande i föreningen Rockparty, arbetar med Hultsfredsfestivalen och konserter sedan 15 år tillbaka.

Stephen Jerand, polismyndigheten i Jämtlands län. Stephen har arbetat som polis sedan 1976 och har erfarenhet av större idrottsevenemang och kommenderingar. De senaste åren har han varit polisoperativt engagerad i StorsjöYran med planering, genomförande och uppföljning.

Tor Nielsen, konsertansvarig EMA Telstar. Tor har arbetat på EMA med konserter och evenemang i 20 år, bland annat som ansvarig för de flesta stora rockgalorna i Göteborg de senaste 15 åren. Tor har producerat världsturnéer med musikgrupperna Europe och Roxette på 80- respektive 90-talet.

Margareta Nisser-Larsson, civilingenjör, arbetar med olycksförebyggande verksamhet på Räddningsverkets räddningstjänstavdelning.

Anders Hagström, som tidigare arbetade som produktionsansvarig på Motor. Numera driver

Anders företaget Dynamic Duo Productions, som bland annat inriktar sig på produktionskoordinering av festivaler och evenemang. Under de senaste 10 åren har han varit produktionsansvarig vad gäller bland annat Hulthfredsfestivalen.

Benny Jahson, Eventkompaniet AB, ansvarar för planering och genomförande av publika evenemang inom tv, musik och event. Exempel på evenemang företaget ansvarat för är Stadskampen, Rockbjörnen och Toner för Miljoner.

Fatima Azazzi, säkerhetschef på Fryshuset, arbetar löpande med konserter och ungdomsdiscon på Fryshuset. Fatima har genomgått Polismyndighetens ordningsvaktsutbildning och har förordnande inom Stockholms län.

Annika Hedelin, beredskapschef inom Västra Götalandsregionen. Hon har bland annat arbetat med diskoteksbranden vid Backaplan (Göteborg 1998), VM i friidrott och ett stort antal fotbollsmatcher.

Kaisa Welander, ledamot i riksstyrelsen för MOKS (Musik- och Kulturföreningarnas samarbetsorganisation). Hon arbetar som arrangör och samordnare av Christianstadsdagarna och Tivolirock sedan många år tillbaka. Kaisa har erfarenhet av inomhus- och utomhusarrangemang.

Sophie Olsson, sekreterare i Ungdomsdelegationen.

En arrangör har det yttersta ansvaret för genomförandet av arrangemanget. I ansvaret ligger bland annat att arrangören har att se till att det inte medför någon fara för publiken. Om en olycka inträffar under t.ex. en konsert kan arrangören komma att anses vara ansvarig. Det finns ingen "mall" över hur man ska

gå tillväga för att åstadkomma en tillfredsställande säkerhet vid ett arrangemang. Beroende av arrangemangets karaktär krävs olika typer av insatser. Säkerhetsfrågan måste dock vara en naturlig del av arbetet, oavsett om det är fråga om en stor festival eller en mindre enskild spelning.

Vanligtvis är olika myndigheter inblandade vid ett arrangemang. Räddningstjänsten inspekterar lokaler, polisen beviljar tillstånd etc. Förutsättningarna för att arrangemanget ska fungera bra ökar om det tidigt kommer till stånd en dialog mellan arrangörer och myndigheter.

Detta informationsmaterial är tänkt att vara till hjälp för dels arrangörer, dels personal som på myndigheter arbetar med tillståndsgivning etc. Stora delar av materialet är allmängiltigt och bör integreras i planeringen och genomförandet av alla typer av musikanläggningar.

INNEHÅLL

Förord, sid 2

Inledning, sid 6

Tillstånd samt dialog med myndigheter, sid 10

Risikinventering/analys, sid 10

Miljö/evenemangsp plats

Årstid

Datum

Arrangemangets längd

Entréer/utgångar

Underlag/sluttningar

Scenområdet

Skyddsstaket

Specialeffekter

Parkering

Tillgänglighet/infartsvägar

Sanitet

Mat och dryck

Media

Camping

Sjukvård

Släckutrustning

Belysning

Artist/grupp

Publik

Genomförande, sid 17

Organisationsplan

Orientering/karta

Besiktning

Kommunikation/tekniska lösningar

Dokumentering

Uppföljning, sid 18

Tänkbara scenarier, sid 21

Inpassering

Bakgrund

Scenario

Kaos i entrén när insläppet försenas

Bakgrund

Scenario

För många människor på väg till en scen vid en inomhukonsert

Bakgrund

Scenario

Felbedömning av publikprofilen

Bakgrund

Scenario

Bland det farligaste som kan hända framför en scen

Bakgrund

Scenario

Utpassering

Bakgrund

Scenario

Mer att läsa, sid 26

Tillstånd samt dialog med myndigheter

Vid de flesta arrangemang krävs ett eller flera tillstånd. Kontakta den lokala polismyndigheten för information om vad som gäller. Om tillstånd krävs, skicka in ansökan i god tid. Myndigheterna är skyldiga att hantera ansökan snabbt och effektivt.

Vid tiden för ansökan ska arrangemangets start- och sluttid vara fastställd. Vidare bör arrangören ha en uppfattning om förväntad högsta publiksiffra.

I samband med tillståndsansökan bör arrangören även kontakta kommunen för information om rekommenderade ljudnivåer.

Informera sjukvården inom aktuellt landskap om arrangemanget.

Räddningstjänsten fastställer ofta antalet personer som får vistas i lokalen. Tänk på att denna siffra inte motsvarar antalet biljetter som kan säljas. Glöm inte bort att räkna med bandmedlemmarna, personal etc.

Informera socialtjänsten i aktuell kommun om arrangemanget. Om arrangemanget lockar en ung publik är det bra om fältassistenter finns på plats.

Riskenventering/analys

Om arrangören tillsammans med tillståndsgivande myndighet gör en bedömning/analys vad gäller de risker som finns, ökar möjligheterna till ett säkert arrangemang.

- Identifiera och inventera de olika faror som skulle kunna leda till olyckor
- Bedöm risken för att olika slag av olyckor ska ske
- Bedöm hur omfattande en eventuell olycka skulle kunna bli
- Fråga dig om riskerna är acceptabla. Om inte: Upprätta en handlingsplan/åtgärdsplan för att minimera riskerna till en acceptabel nivå
- Informera den egna personalen samt berörda myndigheter om riskerna och om handlingsplanen/åtgärdsplanen
- Övervaka

Under de tre närmast följande rubrikerna redovisas ett antal omständigheter som man bör fundera närmare över när man planerar ett arrangemang.

Miljö/evenemangsplats

Årstid

Vid låga temperaturer riskerar människor att bli nedkylda. Tänk även på att kyliga sommarkvällar kan orsaka problem eftersom det ofta händer att människor inte har tillräckligt med kläder för att klara kylan på ett tillfredsställande sätt. Vid höga temperaturer finns risk för att människor blir uttorkade.

Datum

Vid arrangemang som äger rum i samband med "festhelger", exempelvis Lucia, skolavslutning eller midsommar, ökar naturligtvis riskerna för fylleri och därmed sammanhäng-

JAN E CARLSSON/PRESSSENS BILD

ande problem. För valet av datum för arrangemanget är det också av betydelse om det samma dag äger rum något annat arrangemang i närheten.

Arrangemangets längd

Behovet av exempelvis toaletter, duschar, mat och dryck är beroende av hur länge arrangemanget pågår.

Entréer/utgångar

Är antalet entréer och utgångar tillräckligt i förhållande till publikantalet? Vilket kösystem bör användas för att publiken ska kunna röra sig på ett så säkert och effektivt sätt som möjligt. Vilken tid bör insläppet påbörjas? Föreligger det behov av visitation?

Underlag/sluttningar

Vad händer om det börjar regna vid ett utomhusarrangemang? Finns det risk för att under-

JANNE STRÖMSTEN/PRESSSENS BILD

laget blir lerigt? Tål området stora mängder vatten och är det dränerat? Är underlaget sluttande (vilket innebär att människor lättare än annars kan falla)? Det är alltid säkrast med en fast och plan yta.

Scenområdet

Ser hela publiken scenen? Om inte, ökar risken för trängsel och att människor kläms. Dessutom ökar risken för att människor klättrar upp i träd, ställningar eller liknande för att se bättre. Finns det handikappanpassade publikutrymmen? Finns det framkomliga in- och utryckningsvägar för utryckningsfordon?

Skyddsstaket

Det finns många olika slag av skyddsstaket. Var eftertänksam vid valet av staket eftersom dessa ska tåla stor belastning.

Specialeffekter

Vid användandet av pyrotekniska specialeffekter bör man kontrollera att leverantören är certifierad. För användningen av pyrotekniska specialeffekter krävs särskilt tillstånd av polisen. Tänk på att specialeffekter kan innebära en alltför hög ljudnivå.

Parkering

Parkering i anslutning till arrangemanget bör vara upplyst och bevakad. Om egna parkeringsmöjligheter saknas är det bra att hänvisa till andra parkeringar i närheten. Felparkerade

fordon kan försvåra för utryckningsfordon att komma fram. Sätt upp skyltar, redan vid tillfartsvägar, med information om var parkeringen finns.

MARTIN BOGREN/MIRA

Tillgänglighet/infartsvägar

Utryckningsfordon ska helst kunna ta sig till och från området från flera håll. Vägarna bör provköras av utryckningsfordon före arrangemanget.

Sanitet

Både vid arrangemang inom- och utomhus är det alltid en nödvändighet att ha tillgång till toalett. Finns det handikappanpassade toaletter? Vid flerdagarsarrangemang bör det finnas möjligheter att duscha. Området bör städas regelbundet bland annat därför att överfulla soptunnor innebär ökad risk för

brand. Det finns också risk för att flaskor etc. kan komma att användas som tillhyggen.

Mat och dryck

Av flera anledningar är det viktigt att det finns tillräckligt med mat och dryck att tillgå. Publikens välbefinnande och humör i övrigt påverkas. För t.ex. diabetiker är tillgången till mat och dryck av central betydelse. Specialkost bör kunna erbjudas till exempelvis veganer, vegetarianer och allergiker. Tillgång till dricksvatten ska alltid finnas. Vid försäljning av mat och dryck bör försäljningsstånden vara placerade så att de inte skymmer sikten eller skapar publikproppar. Undvik placeringar vid korsningar, entréer och utgångar.

Media

Det bör finnas tydliga regler för samarbetet med media, exempelvis vad gäller antalet fotografer som får finnas i scendiket, hur länge de får vara där etc. Ett för stort antal fotografer i diket kan vara till nackdel för både vakter och fotografer.

Camping

Om arrangören av ett arrangemang som pågår under en längre tid inte erbjuder camping bör publiken hänvisas till annat boende. Annars ökar risken för att människor campar på närliggande parkeringar, tomter etc. För vidare information om säkerhet på campingplatser,

läs Räddningsverkets skrift "Brandsäkerhet vid tillfälliga campingplatser".

Sjukvård

Kontakta den lokala sjukvården för information om sjukvård. Vidare är Röda Korsets "första hjälpen grupper" en vanlig resurs vid arrangemang.

Släckutrustning

Kontakta Räddningstjänsten för information om vilken typ av släckutrustning som krävs, var den bör vara placerad etc.

Belysning

Ett väl upplyst område är fördelaktigt för att förebygga brott och för att publiken ska kunna känna sig trygg. Entréer, utgångar, parkeringar och toaletter är exempel på områden som ska vara upplysta.

Artist/grupp

Det är alltid viktigt att ha kunskap om den artist/grupp som ska uppträda. Skaffa information om artistens/gruppens historia vad gäller beteende, attityd och musikstil. Ta reda på vilken målgrupp artisten/gruppen vanligtvis brukar locka. Sök information hos bokningsbolag och genom Internet och massmedia. Tänk vid programsättningen på att artister som lockar en ung publik inte bör spela för sent på kvällen!

Publik

Skaffa information om den förväntade publiken vad gäller kön, ålder och drog-beteende generellt. Finns det risk för att artisten lockar gänggrupperingar från olika områden som tidigare har hamnat i bråk? Fundera kring publikens förväntade ankomst- och avresetid. Om publiken kommer tidigt och åker sent bör beredskap finnas för detta.

Försök att i möjligaste mån koordinera arrangemangets start- och sluttider med avgångstiderna för olika kommunala färdmedel. För att undvika diskussioner vid insläpp samt andra problem är det alltid fördelaktigt att informera publiken i förväg om tider, regler för kameror, parkering etc. Sprid information via tidningsannonser, Internet, affischer, biljetter etc.

Avslutningsvis ...

Det bör poängteras att det vid ett arrangemang finns några särskilt känsliga moment/områden: inpassering, utpassering, framför scenen samt campingplatsen (i de fall det finns camping).

Vad gäller in- och utpassering är det nödvändigt att, oavsett publikantal, använda ett kösystem som ger ett smidigt publikflöde. Forma en lång, utsträckt kö och använd vågbrytare, exempelvis fållor. Kommunicera med människorna i kön, exempelvis genom att låta personal röra sig fram och tillbaka utmed kön för att lugna, informera och upprätthålla ordningen. Vid utpassering ska det vara ett fritt flöde ut från spelplatsen. Det får inte finnas låsta grindar eller andra hinder på platserna för publikutsläpp.

Utrymmet närmast scenen är begränsat. Där befinner sig oftast den publik som är mest exalterad och energisk. Ibland uppstår ett väldigt tryck bland denna grupp publik. Detta tryck kan skapa stor förvirring och åsamka skada på publiken. Det är viktigt att man i förväg minimerar trycket så att förhållandena blir uthärdliga. I detta område kan det förekomma så kallad "bodysurfing". Surfing av okynne kan vara mycket farligt och bör undvikas!

CHRIS MALUSZNSKI/PRESSENS BILD

Genomförande

Det ska alltid finnas en ansvarig person från arrangörshåll på plats. Vid stora arrangemang bör även representanter från berörda myndigheter finnas på plats. Oavsett arrangemangets storlek ska det alltid vara dokumenterat vilka personer från polis, räddningstjänst, sjukvård etc. som ska kontaktas om något händer. Det är även viktigt att de arrangörer och myndighetspersoner som är på plats/tillgängliga har tagit del av förarbetet och är väl insatta i organisationen.

Organisationsplan

En organisationsplan, som beskriver vad som ska göras och vem som ska göra vad, är nödvändig. Detta för att snabbt kunna agera om en olycka inträffar.

Särskild vikt bör läggas vid att slå fast följande saker:

- Vem som är ansvarig
- Vem som avgör om en konsert ska avbrytas
- Vem som meddelar publiken och bandet att konserten ska avbrytas
- Vem som kontaktar sjukvård, polis och räddningstjänst
- Vem som håller i kontakterna med mass-media

Det är viktigt att personalen har den kompetens som krävs för de olika arbetsuppgifterna.

Orientering/karta

Redan vid första kontakten med tillståndsgivande myndighet är det bra att ha en karta över området/lokalen. Under arrangemanget är det viktigt att hela personalen samt polis, sjukvård och räddningstjänst använder samma

karta. Detta för att undvika missförstånd om vilka nödutgångar, utfartsvägar, scener etc. som avses.

Besiktning

Genomför en sista besiktning innan publiken släpps in. Kontrollera att utrymningsvägar och nödutgångar inte är blockerade. Kontrollera att släckutrustningen är godkänd.

Kommunikation/tekniska lösningar

Upprätta en sambandsplan. Förlita er inte på mobiltelefoner, då det finns risk för dålig mottagning och överbelastade nät.

Dokumentering

Att dokumentera arrangemanget kan upplevas överarbetat och onödigt. En dokumentation är dock mycket bra att ha om det blir aktuellt med ett nytt arrangemang. Det kan lättare överblickas vad som fungerade bra respektive dåligt.

Uppföljning

En uppföljning av arrangemanget bör göras inom en rimlig tid. Bestäm ett datum redan före arrangemanget och bjud in de som kommer att arbeta både inom den egna organisationen och vid myndigheter. Uppföljningsmötet är ett lämpligt tillfälle att gå igenom dokumentationen för att se vad som fungerade bra och vad som bör förändras inför nästa arrangemang.

Tänkbara scenarier

Nedan följer exempel på scenarier som kan uppstå vid ett arrangemang. Till en viss del bygger exemplen på verkliga händelser.

Exemplen tydliggör vikten av planering, analys, tillräckliga materiella och personella resurser samt en tydlig organisation inför och under ett arrangemang.

Inpassering

Bakgrund

Med tanke på evenemangets storlek och platsen där evenemanget äger rum har arrangören beslutat att använda två olika ingångar till området. Publikströmmen förväntas vara lika stor från båda hållen, varför ingångarna är lika stora. Vid den ena entrén ligger en järnvägsstation och en busscentral. Vid den andra entrén ligger ett stort asfalterat fält som används som parkering. Båda entréerna har relativt korta fållor i vilka publiken ska ledas in. Arrangören räknar inte med stora strömmar av människor eftersom publiken anlände under en relativt lång tidsperiod vid förra årets arrangemang. Entréerna ligger relativt nära varandra.

Scenario

Publikens alkoholbeteende är förändrat jämfört med förra årets arrangemang. Möjligheterna att köpa öl på arrangemangsplatsen har ökat. Ett stort antal alkoholtester genomfördes

förra året, vilket har lett till att fler lämnat bilen hemma denna gång. Ett lokalt bussbolag anordnar bussresor från närliggande orter vilket arrangören inte har en aning om. Solen skiner och temperaturen är hög.

Plötsligt ökar trycket mot entrén vid buss/järnvägsstationen. Samtidigt har ett par lokala bussar och "turbussar" anlänt. Fållorna och det närliggande området fylls snabbt med människor. Det är varmt och allt eftersom människor trycker på bakifrån börjar det likna en tätt packad publik framför en scen före/under en konsert. Fler människor kommer strax att anlända via tåg.

- Vilka risker finns?
- Hur agerar ni?
- Finns det en plan för situationen?
- Vad finns för organisation och personella resurser för att hantera situationen?
- Vilka materiella resurser finns?

Kaos i entrén när insläppet försenas

Bakgrund

Arrangören har kvällen till ära bokat tre band; två lokala förband och en stor svensk artist. Planeringsarbetet har fungerat bra och till arrangörens stora glädje har artisten veckan före spelningen gått upp som etta på topp-listan. Detta kom något oväntat och har skapat ett enormt intresse. På speldagen ringer artistens turnéledare och meddelar att

man kommer fram för sent, detta på grund av en punktering. När artisten väl anlänt ska ljud och ljus riggas och situationen blir stressig. Alla har fullt upp med att få ordning på scenen. När allt är klart är publikinsläppet försenat med cirka 30 minuter.

Scenario

Köerna vid entrén växer och när man väl öppnar tar det tid eftersom publiken inte har

kunnat förköpa biljetter. Detta beroende av att artisten inte förväntats locka så stor publik. Då alla har varit koncentrerade på att iordningställa scenen, har man glömt bort att montera fållorna utanför entrén. När insläppet har pågått i 30 minuter är kön fortfarande lång och samtidigt börjar det första förbandet spela på den förannonserade tiden.

Det uppstår panik i kön på grund av att det är trångt (eftersom det inte finns några fållor)

men också för att besökarna tror att det är huvudbandet som har börjat spela.

- Vilka risker finns?
- Hur agerar ni?
- Finns det en plan för situationen?
- Vad finns för organisation och personella resurser för att hantera situationen?
- Vilka materiella resurser finns?

För många människor på väg till en scen vid en inomhuskonsert

Bakgrund

När bandet bokades tidigt på året ansåg arrangören att scen 3 (en av de mindre scenerna) som är inomhus skulle passa bra. Allt eftersom tiden går ökar artistens popularitet, vilket arrangören inte har uppmärksammat. Arrangören har dessutom koncentrerat säkerhetsarbetet kring den stora scenen i lokalen, där ett stort och populärt band ska spela.

Scenario

Åtskilligt fler personer än vad som ryms är på väg till scen 3 för att se bandet.

- Vilka risker finns?
- Hur agerar ni?
- Finns det en plan för situationen?
- Vad finns för organisation och personella resurser för att hantera situationen?
- Vilka materiella resurser finns?

Felbedömning av publikprofilen

Bakgrund

En kvinnlig artist, som framför allt "lockar" unga tjejer men även äldre killar, ska spela. Festivalledningen beslutar att lägga konserten sent för att undvika de unga besökarna. Dessa förmodas få sin del av underhållningen tidigare på kvällen då en annan populär artist uppträder. När den aktuella artisten spelar förväntas den yngre delen av publiken sova.

Scenario

Arrangören har gjort en felbedömning. Det är sommarlov och många unga är uppe sent, med eller utan föräldrar. Långt före konserten samlas en stor mängd unga tjejer framför scenen för att förvissa sig om att komma nära sin idol. De står tålmodigt och väntar längst fram vid skyddsstaketet. En del är så korta att de knappt får näsan över staketet. Allt eftersom fylls området på bakifrån med berusade yngre män.

- Vilka risker finns?
- Hur agerar ni?
- Finns det en plan för situationen?
- Vad finns för organisation och personella resurser för att hantera situationen?
- Vilka materiella resurser finns?

Bland det farligaste som kan hända framför en scen

Bakgrund

Ett band som spelar mycket "hård" musik och som tilltalar en publik bestående av unga män, ska spela på festivalen/konserten. Bandet har krävt att få spela sent eftersom ljuseffekterna gör sig bäst när det är mörkt. Arrangören har gått med på detta och kallat in fler vakter för att hantera situationen.

Scenario

Vakterna har fullt upp redan innan det har börjat. Trycket mot staketet är tungt och publiken står hårt packat, långt från staketet. Ett par låtar in på konserten startar stora rörelser i sidled i publiken. Det farligaste som kan ske i det här läget är att några i publiken faller i en hög och inte kan ta sig upp. Mycket allvarliga skador och t.o.m. dödsfall kan inträffa om inte situationen klaras ut mycket snabbt. Vakterna uppmärksammar att några personer ur publiken faller men ser inte om dessa reser sig upp.

- Vilka risker finns?
- Hur agerar ni?
- Finns det en plan för situationen?
- Vad finns för organisation och personella resurser för att hantera situationen?
- Vilka materiella resurser finns?

Utpassering

Bakgrund

Utpassering från området sker samma väg som publiken kommer in. Vid varje utgång finns det dessutom två stora grindar avsedda för fordon. Efter att sista bandet spelat klart öppnas även dessa grindar för att släppa ut besökare. Fram till dess har utpasseringen varit begränsad till några få fållor bredvid inpasseringen.

Scenario

När det sista bandet på scen 2 har spelat färdigt lämnar de området i sin buss. Detta sker samtidigt som det sista bandet på huvudscenen spelar. På väg ut genom den ena utgången kör bussen in i den elledning som förser belysningen vid utgångarna med ström. Ledningen slits av, busschauffören bromsar till häftigt, bussen havererar och blir stående mitt i utgången. Bandet på huvudscenen spelar det sista extranumret. Om ett par minuter kommer en stor del av publiken att gå mot den oupplysta utgången där bussen står.

- Vilka risker finns?
- Hur agerar ni?
- Finns det en plan för situationen?
- Vad finns för organisation och personella resurser för att hantera situationen?
- Vilka materiella resurser finns?

Mer att läsa

”The event safety guide”

En guide för hälsa och välmående vid pop-konserter och liknande evenemang.

Beställningsnummer: 0717624536

”Managing crowds safely”

En guide för arrangörer/organisatörer av evenemang.

Beställningsnummer: 071761834X

Beställs hos

HSE Books (Storbritannien),

www.hsebooks.co.uk

Tfn: +44 1787 881165

Fax: +44 1787 313995

”Brandsäkerhet vid tillfälliga campingplatser”

Beställningsnummer: R59-228/01

Beställs från Räddningsverket i Karlstad

Tfn: 054-13 57 10

Fax: 054-13 56 05

”Rockfestival Safety”

Rapport om säkerhet vid musikfestivaler skriven av en dansk arbetsgrupp på uppdrag av den danska regeringen.

Beställs från Kulturministeriet

Postboks 2140, Nybrogade 2,

DK-1015 Köpenhamn

Tfn: +45 33 92 35 00

HENRIK MONTGOMERY/PRESSENS BILD

MIKKEL ØSTERGAARD/2MAJ

FORM & PRODUKTION: INFORMATION ROSENBAD

TRYCK: DANAGÅRDS GRAFISKA, MAJ 2001

ARTIKELNUMMER: KU 1999:05:01

PER LANDENPRESSENS BILD

Materialet finns på Ungdomsdelegationens webbplats
www.ungdomsdelegationen.gov.se.

Det kan även beställas från:
Ungdomsdelegationen
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
Tfn: 08-405 35 14